

Forpligtelse at holde Forstexamen, saa kommer stedse det Spørgsmaal til at staae for os, om vi kunne gjøre det Tilbud, som her er foreslaaet, og her tilstaaer jeg, at jeg troer ganske at blive staaende paa Rigsdagens Standpunkt, naar jeg siger, at jeg for min Part kan ikke tage Deel deri; jeg kan ikke gjøre et Tilbud, der i finantseel Henseende forekommer mig at være saa lidet tilfredsstillende som det, der her gjøres Fællesstaten. Lad os nemlig spørge, hvorledes et lignende Forhold vilde blive ordnet mellem Mand og Mand, hvis man i det private Liv vilde tænke sig, at En fremstaaer og siger: „De Goder, som Du ønsker at erholde, kan jeg skaffe Dig, Du behøver slet ikke at have al den Uleilighed, hvormed Du hidtil har været bebyrdet, jeg kan skaffe Dig, hvad Du ønsker, kom kun til mig, jeg skal gjøre det og det for Dig“; saa er det naturligt, at Enhver vil falde paa ved et saadant Forslag at spørge: „Hvad vil det da koste at lade mig nyde disse Goder? Lad os engang faae Oplysning om, hvilke Udgifter der ere forbundne med de Forandringer, Du siger, Du maa gjøre, for at jeg kan komme til at nyde disse Fordele, og naar det da ophyses, at de Udgifter, som dermed ere forbundne, og som jeg vil have at tilsvare, udgjøre, lad os sige in casu, 1500 Rd., saa siger jeg: Ja, det er ikke Andet end den Udgift, Du umiddelbart har derved; men der reiser sig dog nogen Betænkelighed hos mig; thi det er dog ganske vist, at Du ogsaa opnaaer Goder derved, og jeg finder det derfor ikke billigt, at Du vil have, at jeg skal betale Alt, hvad denne Forandring medfører; er det et billigt Forslag, Du vil stille, da er det rimeligt, at Du ogsaa seer hen til, at Du ikke gjør det alene af reen Interesse for mit Vel, men tildeels for Din egen Skyld, fordi Du ogsaa tilsigter at opnaae Fordele ved denne Ordning, og dette mener jeg bør komme i Afslag i den Sum, jeg skal give.“ Men det er saa langt fra, at en saadan Betragtning har gjort sig gjældende her, at man tvertimod med en vis Naivitet, om jeg saa maa sige, har gjort opmærksom paa, at Bekostningerne ved at give denne Underviisning for Forstelever kun vilde være det og det, men at Højskolen derimod ved dette Tilskud vilde erhverve sig Midler til at gjen-

nemføre en ganske anden Underviisning, som ikke interesserer Forstunderviisningen, nemlig hele Gartnerunderviisningen, og til endnu andre Formaal, som heller ikke interessere Forstvæsenet. Det forekommer mig, at der ikke kan være nogen Mulighed for, at man fra Rigsdagens Side kunde stille et Forslag saaledes. Det synes mig, at man meget maa tage sig iagt for, at det ikke faaer Udseende af, at man vil lukrere ved et saadant Arrangement.

Hertil komme endnu de politiske Betænkeligheder, som kunne være ved Sagens Ordning. Men disse ere, forekommer det mig, saa tydeligt og skarpt blevne fremhævede af en æret Landsthingsmand (F. Nielsen), der før havde Ordet, at jeg kan henholde mig til, hvad han derom bemærkede. Jeg troer ikke, at det paa nogen Maade vil lade sig forhindre, at Forholdet bliver meget usikkert, og at det nok kunde være, at disse Foranstaltninger ikke kunne betragtes som blivende, selv om det skulde lykkes — hvad jeg betvivler — at faae Rigsraadet til at give sit Samtykke til den Lov, som her forudsættes nødvendig. Men selv om man ikke har nogen Tvivl i saa Henseende, har det mange andre betydelige Ulemper med sig, som jeg troer man ikke ganske skal overse. Jeg har hørt den ærede Ordfører gjøre et Spørgsmaal til den høitæredede Finansminister, som denne ikke besvarede. Jeg skal tillade mig at fremhæve det igjen: Er det virkelig Meningen, at Examinationen, efter vedkommende Examinanders Dufte, ligesaa vel skal kunne foregaae paa Tybst som paa Dansk, ligesom det hidtil har været Tilfældet, og som det maa være, hvis man ikke vil gjøre Indgreb i Forordninger, der maae ansees billige og retfærdige? Der er ogsaa andre Forordninger, som man maastee paa andre Steder ikke vil finde at være saa godt garanterede ved at komme ind under en særlig dansk Institution. Men disse Hensyn forekomme mig deels at være fyldestgjørende fremhævede, og deels ville de andesteds faae deres Afgjørelse.

Jeg skal derfor være villig til at slutte mig til Fleertallet med Hensyn til den foreslaaede Udvidelse af Landbohøjskolen, hvilken jeg ogsaa anseer for at være ganske hensigtsmæssig; men principielt vil jeg dog stemme imod Loven i det